

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Tos/119/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519010614
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štíft
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1519010614.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Štífta a sudkýň JUDr. Magdalény Blažovej a JUDr. Danice Veselovskej v trestnej veci obžalovaného W. H., stíhaného pre prečin krádeže spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 212 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 1T/63/2019 zo dňa 13.11.2019, na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave dňa 19.12.2019 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnuté uznesenie.

Podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku a § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa väzba obžalovaného W. H., nar. X.X.XXXX v C., trvale bytom K., A. H. XXX/XX, nahrádza dohľadom probačného a mediačného úradníka a obžalovaný W. H. sa ihneď prepúšťa z väzby na slobodu.

Podľa § 80 ods. 2 Trestného poriadku a § 82 ods. 1 Trestného poriadku sa obžalovanému W. H., nar. X.X.XXXX, ukladajú tieto povinnosti

- a) dostaviť sa k probačnému a mediačnému úradníkovi v lehotách ním určených, najmenej jedenkrát za mesiac a dodržiavať jeho pokyny,
- b) oznámiť súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta pobytu.

odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava V („prvostupňový súd“) samosudcom uznesením sp.zn. 1T/63/2019 zo dňa 13.11.2019 podľa § 79 ods. 2 Trestného poriadku („Tr.por.“) prepustil obžalovaného W. H. z väzby na slobodu.

Proti tomuto uzneseniu v lehote ustanovenej v § 187 ods. 1 Tr.por. podala sťažnosť Okresná prokuratúra Bratislava V priamo do zápisnice po vyhlásení rozhodnutia, ktorú zdôvodnila tým, že proti rozsudku bolo podané prokurátorom odvolanie proti výroku o treste a očakáva uloženie prísnejšieho trestu obžalovanému.

Spis bol prvostupňovým súdom predložený na rozhodnutie o sťažnosti dňa 18.12.2019.

Podľa čl. 17 ods. 1 Ústavy SR osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy SR nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy SR do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zo dňa 4.11.1950

- každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody, okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanoveného zákonom: zákonného pozbavenia slobody po odsúdení príslušným súdom (čl. 5 ods. 1 písm. a/),
- každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený osobnej slobody, má právo podať návrh na začatie konania, v ktorom súd urýchlene rozhodne o zákonnosti pozbavenia jeho slobody a nariadi prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné (čl. 5 ods. 4).

Podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr.por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 79 ods. 3 Tr.por. obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr.por. ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Podľa § 192 ods. 1 Tr.por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán
a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
b) konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia.

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr.por. ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, rozhodne vo veci sám.

Krajský súd v Bratislave ako nadriadený súd na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr.por. jednak správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému bola podaná sťažnosť a jednak konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu a dospel k záveru, že sťažnosť je sčasti dôvodná.

Nadriadený súd z predloženého spisového materiálu zistil, že na obžalovaného W. H. (v spoločnom konaní s N. K.) bola Okresnou prokuratúrou Bratislava V dňa 1.10.2019 podaná na Okresný súd Bratislava V obžaloba č.k. 1Pv 147/19/1105-51 pre prečin krádeže spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona („Tr.zák.“) k § 212 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. a) Tr.zák. na skutkovom základe v nej uvedenom, pričom vec bola prijatá pod sp.zn. 1T/63/2019.

Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 13.11.2019 bolo o podanej obžalobe rozhodnuté tým spôsobom, že obžalovaný W. H. bol uznaný za vinného z prečinu krádeže spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr.zák. k § 212 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. a) Tr.zák. na skutkovom základe v ňom uvedenom s tým, že obžalovaný spolu s N. K. sa po predchádzajúcej dohode spoločným konaním v čase od 16.00 hod. dňa 01. 04. 2019 do 08.00 hod. dňa 03. 04. 2019 vlámali do uzamknutej skrine umiestnenej na infopulte predajne hypermarket T. N., N. cesta XX, D. tak, že si neoprávnene obstarali pravý kľúč od skrine, ktorý sa nachádzal vo zväzku na zámku vedľajšej skrine a po otvorení uzamknutej skrine z nej odcudzili 95 ks Tesco poukážok s nominálnou hodnotou 20 € sériových čísel 21220002000070000003703 - 2122000200030000003800, 178 ks Tesco poukážok s nominálnou hodnotou 10 € sériových čísel 2122000100010000210008 - 21220001000020000210043, 2122001010030000210059 - 2122000100090000210200, 73 ks T. poukážok s nominálnou hodnotou 2 € sériových čísel 2122000020090000051328-2122000020020000051400 a 198 ks Tesco poukážok s nominálnou hodnotou 5 € sériových čísel 2122000050040000300001-2122000050030000300008,

2122000050030000300011 - 2122000050010000300200, čím spôsobili spoločnosti T. I. SR, a. s., so sídlom J. nám. č. X/A D., X.: XX XXX XXX, škodu krádežou vo výške 4.876 €.

Za to bol obžalovanému uložený podľa 212 ods. 2 Tr.zák. s použitím § 36 písm. l), písm. n), § 37 písm. m) a § 38 ods. 2, ods. 3 Tr.zák. trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov a 1 deň so zaradením podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr.zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň bol obžalovaný podľa § 287 ods. 1 Tr.por. spolu s N. K. zviazaný spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému škodu vo výške 4.876 €.

Proti rozsudku podal na hlavnom pojednávaní po jeho vyhlásení odvolanie prokurátor ohľadom výroku o treste v neprospech obžalovaného. Obžalovaný sa po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní vzdal práva podať odvolanie.

Obžalovaný bol vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Bratislava V sp.zn. 3Tp/34/2019 zo dňa 14.4.2019, právoplatným dňa 2.5.2019, z dôvodu § 71 ods. 1 písm. c) Tr.por. s tým, že väzba začala plynúť dňa 12.4.2019.

Prvostupňový súd obžalovaného prepustil z väzby na slobodu s poukazom na svoje meritórne rozhodnutie o podanej obžalobe, ktorým obžalovanému uložil trest odňatia slobody pokrývajúci väzbu.

Nadriadený súd k tomu uvádza, že voči rozsudku bolo podané prokurátorom odvolanie v neprospech obžalovaného ohľadom výroku o treste s tým, že podľa odôvodnenia odvolania sa obžalovanému navrhuje uložiť prísnejší nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere aspoň 1 rok a 4 mesiace.

Keďže rozsudok, ktorým bol obžalovanému uložený nepodmienečný trest odňatia slobody nenadobudol právoplatnosť, bol nesprávny postup prvostupňového súdu, ktorý následne rozhodol o prepustení obžalovaného z väzby podľa § 79 ods. 2 Tr.por., teda s poukazom, že dôvody väzby už netrvajú, čo ani relevantným spôsobom nezdôvodnil.

Podľa nadriadeného súdu v prejednávanej veci z vykonaných dôkazov v trestnom konaní vyplýva, že trestné stíhanie obžalovaného je vedené dôvodne a konanie, pre ktoré je vedené trestné stíhanie, má znaky trestnej činnosti a existuje odôvodnené podozrenie, že sa ho dopustil obžalovaný. Relevantnosť dôvodného podozrenia z protiprávneho konania obžalovaného vyplýva už z tej podstatnej skutočnosti, že obžalovaný bol rozsudkom prvostupňového súdu uznaný vinným zo žalovanej trestnej činnosti, pričom voči výroku o vine nebolo podané odvolanie žiadnou z procesných strán.

Ohľadom zisťovania existencie väzobného dôvodu nadriadený súd uvádza, že v prípade obžalovaného bola zistená dôvodná obava, že by na slobode mohol pokračovať v trestnej činnosti, z ktorej je podozrivý a takú dôvodnú obavu usúdil nadriadený súd z nasledujúcich konkrétnych skutočností.

Obžalovaný bol rozsudkom prvostupňového súdu uznaný vinným z majetkovej trestnej činnosti, pričom z odpisu registra trestov vyplýva, že obžalovaný bol už opakovane odsúdený (spolu štyrikrát) pre úmyselnú trestnú činnosť vrátane majetkovej a že prejednávaný skutok bol spáchaný v skúšobnej dobe podmieneného trestu odňatia slobody uloženého obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 13T/72/2017 zo dňa 17.7.2018, právoplatným dňa 17.7.2018 - trest odňatia slobody vo výmere 2 roky so skúšobnou dobou 2 roky. Teda ani hrozba nariadenia výkonu trestu odňatia slobody nevedli u obžalovaného k takej zmene v správaní, aby nebol opätovne podozrivý zo spáchania úmyselnej trestnej činnosti, pričom súd má podľa ustálenej súdnej praxe pri hodnotení osoby obžalovaného prizerať na skutočnosť, že v minulosti spáchal trestný čin a z tejto skutočnosti vyvodíť príslušné závery, pokiaľ ide o sklony k páchaniu určitej trestnej činnosti, v danom prípade majetkovej (primerane R 6/1975). Z

Nadriadený súd na druhej strane pripomína, že väzba je zaisťovací inštitút a má fakultatívny charakter. Úprava dôvodov väzby vyjadruje výnimočnosť a fakultatívne použitie tohto procesného prostriedku, pričom Trestný poriadok neustanovuje, že každý obvinený musí byť vzatý do väzby, resp. že obvinený musí byť stíhaný väzobne až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Podľa ustálenej súdnej praxe vzatie osoby do väzby, resp. ponechanie obvineného vo väzbe má byť nevyhnutné, krajné opatrenie, ktoré má nastúpiť až vtedy, keď sú iné opatrenia nedostatočné resp. neúčinné, čo vyplýva jednak z ústavnej ochrany osobnej slobody ustanovenej v čl. 17 ods. 1 Ústavy SR resp. v čl. 5 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd, jednak zo zásady primeranosti a zdržanlivosti (resp. zásady subsidiarity) ustanovenej v § 2 ods. 2 Tr.por., ktorej podstatou je obmedziť zásahy do základných práv a slobôd na najnevyhnutnejšiu mieru, ktorá je potrebná na dosiahnutie účelu trestného konania. Teda pokiaľ je možné vzhľadom na osobu obvineného a okolnosti prípadu väzbu nahradiť inštitútom upraveným v Trestnom poriadku, je namieste takto postupovať a obvineného po prijatí predmetnej záruky ponechať na slobode, resp. prepustiť obvineného z väzby na slobodu aj s poukazom na čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Súd musí pri rozhodovaní o nahradení väzby zvážiť, či intenzita zásahu do osobnej slobody obvineného tým, že je vo väzbe, nie je celkom zjavne neprimeraná k miere zvýšenia rizika, že nahradením väzby a prepustením obvineného na slobodu obvinený môže uskutočniť konanie zakladajúce väzobný dôvod. Sťažnostný súd pripomína, že na to, aby mohla byť väzba nahradená niektorým z inštitútov uvedených v § 80 ods. 1 Tr.por. (resp. § 81 ods. 1 Tr.por.) je nevyhnutné, aby bola konštatovaná existencia niektorého dôvodu väzby, pretože v opačnom prípade (ak dôvod väzby nie je) logicky nie je možné nahrádzať väzbu, ktorá neexistuje.

Obvinený je vo väzbe vyše 8 mesiacov (viac ako dve tretiny celkovo prípustnej lehoty väzby vzhľadom na stíhaný trestný čin), a to odo dňa 12.4.2019. Odvolanie je podané len proti výroku o treste, kde prokurátor žiada uložiť prísnejší nepodmienečný trest odňatia slobody, pričom obžalovaný, ktorý je stíhaný pre prečin, sa na hlavnom pojednávaní k trestnej činnosti priznal a oľutoval jej spáchanie. Sťažnostný súd má za to, že je možné v prejednávanej veci uvažovať o nahradení väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, čo urobil a na posilnenie účelu, ktorý by sa inak dosiahol väzbou, bola podľa § 80 ods. 2 a § 82 ods. 1 Tr.por. uložená obžalovanému spolu s obligatórnou povinnosťou oznámiť súdu každú zmenu miesta pobytu (v súčasnosti sa za takú adresu považuje adresa jeho trvalého pobytu), aj povinnosť dostaviť sa k probačnému a mediačnému úradníkovi v lehotách ním určených, najmenej jedenkrát za mesiac a dodržiavať jeho pokyny.

Na základe uvedeného v prejednávanej veci sťažnostný súd nezistil, že by v prípade obžalovaného v tomto štádiu konania verejný záujem na obmedzení osobnej slobody väzbou prevažoval nad rešpektovaním jeho osobnej slobody, a preto bola po zrušení napadnutého uznesenia väzba obžalovaného nahradená prijatím dohľadu probačného a mediačného úradníka za súčasného uloženia primeraných povinností, v dôsledku čoho bol obžalovaný prepustený z väzby na slobodu. Dôvodom posudzovania väzby bola pritom žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu podľa § 79 ods. 3 Tr.por., ktorú uplatnil v jeho mene obhajca v záverečnej reči na hlavnom pojednávaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.